pigid, tubbinad, ja wibbopûssid ſõariistaks; arwaſt nähti pûssi; kus tedda nähti, ſeäl ta olli lukkuta, ja lasti tedda põllewa kõbja ehk taelaga lahti, kui hirgi peäle tedda ollid pännud ja ſihtinud. Suritûkka ollid jo prukimas, agga ei öskand egga möiſtnud nendega ſuurt tehha; egga olnud neil ei wallatud ſuretûkki kuliſid egga pombiſid, waid tikkuſid neid kiwwiſt; ehk täitſid ka köhhe parrajaid munnakiwwa tûkkide ſisſe, ja laſkſid nendega. Weel praego on Põltſama möiſas, mis ennemuiste kindel lin olli, ûks niſuggune ſuretûkki kuul nähha, mis kiwwiſt ûmmarguſeks tikkutud, ja miska Wenne wäggi, kui Põltſama kindluſt olli wõtmas, ſureſtûkkiſt, temma peäle olli laſknud.

Laewu ſel kõrral Wenne-maal weel ommaſt käeſt polnud; egga olnud ſiis ka ei merrewägge egga ſõalaewu. Kõik asjad ollid laiali; rahwas olli torre; wallitſus karre ja walli; õigus waene, ja pimmeduſt kõigis paigus, ni hästi mûrstide koddades, kui tallopoegade urtſikutes. Mis wannaſt wiſiks wõetud, arwati kulamata heaks, egga tõhtinud kegi ſennest lahkuda, kui wiis ehk kuigi rummal olleks olnud. Nenda olli ſel kõrral jo wannaſt ajaſt Wenne-ma ja temma rahwa luggu; mis ei wõinud egga piddand nenda jäma, waid kõik ueks ja parremaks ſama.

Jo, kui ühhes maja ellamiſes kõik asjad töiſiti ſeäta, ja neid hopis ue wiſi ja töiſe kõrra peäle pänna, jo ſiis innimeſel teggemiſt, arwamiſt, murretſemiſt ja tüllitſemiſt kül ſaab ollema; mis ſedda ſiis ſeäl ei pea ollema, kui üht ſuurt walda ja ötſata riki, kõikipiddi, kõigis, ni hästi wähhemis kui ſuremis asjus, töiſe jone peäle ajada, ja kõik ueste rajada; mis kõlbamata ärrakäutada, ja parremat temma aſſemele murretſeda: iſſiärranis ſiis, kui innimeste rummalus ja pimmedus wanna kõlbamata wiſi on armastamas, ja tedda ſellepärraſt kõwwaste kinnipiddamas, et ſe wannaſt nenda on olnud, ning kõik uut wiſi ja ſeäduſt teadmataſt meleſt põlgab; ſedda alwaks laidab, temmale wasto toetab, ja temma pärraſt nurriſeb.

On ſiis iſſienneſeſt möista, et üks wallitſeja, kes ſeſuggufe ſure asja peäle hakkab, et üht märatumat riki, temma ſeädu-